

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

A választójog reformja.

Zombor, 1908. nov. 16.

Hasztalan volt az idő előtt kitódott pluralitás alapján álló választójogi reform-törvényjavaslat ellen az összes ellenzéki elemek koalíciója; hasztalan nap-nap után a tömegek izgatása; hasztalan a királyt ígéretére emlékeztető táviratok özöne: gr. Andrássy Gyula belügyminiszter a képviselőház november tizenegyedik ülésében benyújtotta törvényjavaslatát, melyről eleve tudta mindenki, hogy nem lesz sem egészen általános, sem egészen közvetlen, sem egyenlő, sem egészen községenkénti, sem titkos.

Az ellenkoalíciónak az a mesterkedése, hogy a királyt adott szavának szentségére naponkint, sőt óránként való emlékeztetésével visszariassza Andrássy törvényjavaslatának előzetes szankcionálásától, dugába dől.

A beterjesztett törvényjavaslat, mely az országgyűlési képviselők választásáról szól, csak egyik része a kormány által kilátásba helyezett választójogi reformnak; másik részét, mely a kerületek beosztásáról és a választási bíráskodásról fog szólni, az első javaslat képviselőházi tárgyalása során fogja benyújtani a miniszter. A két javaslat között junktim van: egyik a másik nélkül nem léptethető életbe.

Mi, kik minden téren az evolúció, a természetes fokozatos fejlődés hívei vagyunk, magunk is aggasztónak tartanók mind az egészséges társadalmi fejlődés, mind az egységes nemzeti állam kiépítése szempontjából, ha a mi eddigi, egész Európában legszűkebb körű választói jogunkról minden átmenet nélkül egyszerre a másik végletbe csapnánk át. Egészben véve tehát egyetértünk a javaslatban letett elvekkkel.

Nem lesz általános, mert a nőket nem ruházza fel választói joggal. Politikai könnyelműségnek tartja az indokolás még a nők választójogával is fokozni a kockázatot akkor, mikor a nélkül is nagy számu új elemet kíván a törvényjavaslat választói joggal felruházni.

Nem lesz korlátlan, mert nem minden huszonnégy éves férfi nyer választójogot, hanem csak azok, kik írni és olvasni tudnak. E korlátozást különösen a jelenleg írni és olvasni nem tudó férfilakosság nagy száma teszi szükségessé. Ha minden huszonnégy éves férfi egyformán választói jogot nyerne, több analfabéta volna a választók között, mint amennyi választónk ma van s összes választóink egyharmada teljesen műveletlen elem volna.

Nem lesz közvetlen a választójog, mert azon analfabétákra való tekintettel, kik az 1874. XXXIII. t. c. szerint vagyoni censusok alapján eddig választók voltak, az analfabéták is nyerne választói jogot, de közvetett, úgy hogy minden tíz analfabéta ösválasztó választ egy bizalmi embert, ki egy szavazatot ad le helyettük.

Nem lesz egyenlő a választójog, mert a javaslat értelmében lesznek egyes, kettős és hármas szavazattal felruházott választók. Hármas szavazata lesz minden közvetlen választónak, akinek legalább középiskolai képesítése van vagy aki föld-, ház-, bányá-, tőkeamat-, járadék- és kereseti adó fejében — az általános jövedelmi pótdó hozzászámítása nélkül — együttvéve legalább évi 100 korona egyenes állami adót fizet. Kettős szavazata lesz annak a közvetlen választónak, aki a közép- vagy polgári iskolának legalább négy alsó osztályát vagy ezekkel egyenlő rangu más iskolának megfelelő

osztályát sikeresen elvégezte, vagy egy-egy adónemből legalább évi 20 korona állami egyenes adóval van megróva, vagy pedig 32-dik életévét betöltötte, összes törvényszabta katonai kötelezettségének eleget tett és legalább három törvényes vagy törvényesített gyermeke van. A többi közvetlen választóknak csak egy szavazatuk lesz.

A többes szavazati rendszer az általános választói jog korrektívuma, melynek célja — az indokolás szerint — az egyenlő szavazati jog merev igazságtalanságát enyhíteni;

célja a műveltség, belátás, higgadt-ság legalsó fokán álló tömeg feltétlen uralmát lehetetlenné tenni, vagy legalább is ellensúlyozni, s a műveltebb, higgadtabb, az államfenntartó elem fölényét az általános választói jog behozatala mellett is lehetőleg érvényesíteni;

célja intézményesen biztosítani azt, hogy a nagyon könnyen félrevezethető, rendszerint szenvedélyes és szeszélyes tömeg uralma helyett a józan megfontolás, a politikai hivatottság vihesse az államéletben a vezérszerepet;

célja a szűkkörű választói jogból a legdemokratikusabb választói jogra való rögtöni átmenet veszélyeit enyhíteni;

célja a szám mechanikus és zsarnoki uralma helyett a politikai értékek érvényesítését biztosítani.

Kétségtelen, hogy a pluralitás a javaslatnak legsebbhetőbb, legérzékenyebb oldala, mert ezeréves jogrendünknek egyik sarkalatos elvével szöges ellentétben áll. De a salus reipublicae érdekében, mely suprema lex volt a kiváló jogérzékű római nép előtt s kell hogy ez legyen a mi szemünkben is, megnyugsunk benne. Mert abban tökéletesen igaza van az indokolásnak, hogy ha a többes szavazati jog nem válnék be; ha a bekövetkező

VILLANYCSILLÁROK
 GYERMEK-
 KOCSIK
 JÁTÉKOK
 DISZMŰÁRUK

Férfiingek, kalapok, nyakkendők,
 valódi Jäger alsóneműek
 óriási választékban! 100—35 Olcsó árak!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TÖZSDE MELLETT

tények azoknak adnának igazat, akik ma ellene nyilatkoznak; aránylag könnyű lesz az egyenlő választói jogot megállapítani. Holott fordítva, ma az általános, egyenlő választójogot iktatnák törvénybe és nem válnék be, sokkal nehezebb lenne megfosztani joguktól azokat, akik nem bizonyultak érdemeseknek e jognak gyakorlására, vagy a jognak különböző mértékét juttatni azoknak, akik eddig egyenlő joguk voltak.

Ugyanezen célszerűségi ok ajánlja a nyílt szavazást is a titkos szavazással szemben. Az is igaz, hogy sem a történelmi hagyománnyal sem a magyar nép jellemével nem igen egyeztethető össze, hogy a nemzet részvétele a legfontosabb közjogi aktusban a titkosság leple alatt történjék; valamint az is áll, hogy a titkos szavazás a lelkiismeretre gyakorolt megfélemlítést sohasem képes kiküszöbölni és csak a közérkölcsek általános meggyanúsítását idézi elő, mert a legmegbízhatóbb szavazó is gyanuba keveredhetik, ha más megszegi a szavát.

A választókerületek, melyeket a benyújtandó javaslat fog szabályozni, szavazókörökre oszlanak, melyeket úgy kell megalakítani, hogy minden rendezett tanácsú város s lehetőleg minden nagyközség és körjegyzőség külön szavazókört alkosson, melyben azonban a választók száma az ezret meg ne haladja.

Az irni-olvasni tudást, ha ezt a népiskola VI. osztályának végzéséről szóló bizonyítvánnyal nem igazolják, az összeíró küldöttség olvasás és tollba

mondott szövegeirása alapján állapítja meg. A képviselő-jelölésre vonatkozó ajánlatot legalább 100 választónak kell aláírni s öt nappal a választás napja előtt kell benyújtani a választási elnöknél. A szavazás nyilvános.

A most benyújtott törvényjavaslatnak a szavazókörökre, a központi választmányra s a névjegyzékekre vonatkozó része a törvény kihirdetése napján, egyéb rendelkezései ettől számított tizenöt hónap múlva lépnek életbe. Tizenöt hónapig az esetleges választások a régi törvény alapján fognak lefolyni.

Az egyetemi ifjuság választói joga. Az országos Kossuth-szövetség a napokban rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az ifjuság választói jogával foglalkoztak. Beható tanácskozás után a következő határozati javaslatot fogadták el:

A választói jog kiterjesztése küszöbén az ifjuság azt kívánja, hogy minden egyetemi és főiskolai rendes hallgató, ki huszadik életévét betöltötte, közvetlen aktív választói jogot nyerjen. Minthogy nem az életkor, hanem a képzettség (irni-, olvasnitudás) az alapkritériumai a választói jogosultságnak, az értelmi képzettség maximumával (érettségi bizonyítvány) rendelkező ifjuság már magasabb szakképzettséget nyert. Kiváltságos értelmisége mellett erős nemzeti érzése megérdemli a politikai nagykorúsítást, mert a magánjogi törvények megengedik a nagykorúsítást 24 év előtt. A régi értelmiségi cenzus alapján volt választói joga olyanoknak (tanítók, gyógyszerészek, jegyzők), ha nem is töltötték be a 24 évet. A régi adócenzus értelmében megfelelő adócenzus mellett választói joggal bírt a 20 éves állampolgár is. A régi értelmiségi cenzust az új reform — fontos nemzeti érdekből kiterjeszteni szándékozik: nem maradhat ki az egyetemi és főiskolai ifjuság sem, annál is inkább, mert hivatkozhatik angol példára is, hol az egye-

temi és főiskolai ifjuság szintén bir választói joggal, amennyiben az egyetemek hallgatói külön képviselőt küldenek a parlamentbe:

A tanítók kettős szavazata.

A belügyminiszter új törvényjavaslata csak kettős szavazati jogot ad a magyar tanítóknak, vagyis annyit, amennyi a négy középiskola elvégzése után jár. Hogy a tanító elvégzettségén felül még négy évig a tanítóképzőben tanult, azt a javaslat nem veszi figyelembe, holott például a kereskedelmi iskola három esztendei végzettségét hármas szavazattal honorálja. Hét évi tanulás pedig kevesebb, mint a tanító nyolc évi tanulása. A főképp értelmi cenzushoz kötött választói jogot őszinte örömmel fogadta a tanítóság, hiszen ez az iskola nagy és erős értékét emeli ki. S mégis megtörténék, hogy ez a javaslat akarna megrövidíteni a tanítót. Mint értesülünk, a tanítók országos mozgalmat indítanak jogos álláspontjuk mellett s a választási és közoktatásügyi minisztert fogják felkérni, hogy járjon közbe a belügyminiszternél az ő hármas szavazatuk megadása érdekében.

Dekadencia.

Harminc felnőtt és ötven gyermek. Circa ennyi hallgatóság előtt folyt le a Zombori Szabad Lyceum ez évi két első előadása. S ezt a maroknyi embert is más-más társaság szolgáltatta. Az előadók közvetlen ismerősei. Ezt a részvétlenséget érdemli tehát a Zombori Szabad Lyceum önzetlen munkássága, így illik méltányolnunk az előadók ideális munkásságát?

Fanyar gyümölcsöket terem immár az a terebélyes fa, melynek Gozsdu Elek vetette el magját.*) Kár. Kár.

Talán a téma nem vonz? Nem eléggé modern, nem idegen. Mit érdeklí Zombor tár-

*) A történelmi igazság kedvéért a cikkirő e mondását annyiban helyre kell igazítanunk, hogy a Szabad Lyceumot Rác Soma főgimn. tanár szólította életre. Ő volt az első ciklus szervezője s azután lett Gozsdu Elek a vezetője.

Föl és alá.

Hegyi úton szakadatlan
Járnak-kelnek a kocsik,
Egyik gyorsan lefelé fut,
Másik felkapaszkodik.

Egyik kocsí vidám, fűrgé,
Messze hangzik a zaja,
Másik kocsí nehéz, lassú,
Sok a gondja, a baja.

Mindenikre egyenlően
Süt a déli napsugár,
Fényből mégis csak egyik kap,
A másik bús árnyba jár.

Egyik lejut a völgyekbe,
Másik a hegyesúton áll,
A sok közül melyik ér célt?
És nyugalmat hol talál?

Dalmady Győző.

A miniszter előszobájában.

(Vége.)

A gyógyszerész bámulva nézett a fiatal urra, kinek homlokáról nagy cseppekben hullott a veriték és végre átadta neki a kívánt szert. Ezzel Végh visszasietett a miniszter lakásába, hogy magát a fiatal hölgnél bejelentse. E pillanatban a miniszter jött ki szobájából és bámulva állt meg a lihegő Végh előtt.

— Kicsoda ön? Mit akar itt? — szólította a miniszter szigorúan, tetőtől talpig végig nézve a lihegő jogtudort.

— Bocsánat... kegyelmes ur... nevem Végh és... leányának biztos szert hoztam fogfájása ellen — hebegte a zavart jogtudor.

— Végh... Végh? — viszonzá a miniszter — ön bizonyosan fogorvos?

— Fogorvos? Ments Isten! Jogtudor vagyok, de ide hívtak, hogy a nagyságos kisasszony fájdalmán segítsek! — viszonzá Végh zavarodottan.

— Nagyon furcsa — mondá a miniszter — de különben ki küldte a leányomhoz?

— Excellenciád komornyika — felelte Végh.

— E szerint már korábban is foglalkozott fogfájás gyógyításával? — kérdezé a miniszter.

— Soha életemben, kegyelmes ur!

— Ezt most már igazán nem értem — jegyzé meg a miniszter. Tévedés lesz. Kérem, kövessen.

Ezzel a megzavarodott Véghgel leánya szobájába lépett, ki sóvárögva várta a fogorvos visszatértét.

— Hála Istennek, csak hogy itt van orvos ur! — mondá a leány sietve, adja hamar a csillapítót!

— Ugyan, kedves leányom, — szólalt meg a miniszter, — mit gondolsz, kicsoda ez az ur?

— Ki lenne más, mint Tóth fogorvos, kit komornám által hívtam.

Ámbár az apa nagyon sajnálta leányát, mégse állhatta meg, hogy kacajra ne fakadjon.

— Mondhatom, nagyon tévedsz, kedves leányom, mert dr. Végh ur, kit fogorvosnak tekintettel, jogtudor és fogfájással sohase bibelődött.

A kisasszony nagy szemet meresztett és pirulva nézett az ifjura, ki első pillanattól kezdve nagyon kedvező benyomást tett reá, míg Végh mélyen meghajolt a bájos leány előtt és bátran mondá:

— Nagyságos kisasszony, minthogy a szerencse, habár tévedésből ide vezetett, esedezem, tekintsen még egyszer fogorvosnak és kísérelje meg ezt a szert, melyet magammal hoztam.

Ezzel átadta neki a gyógyszerládából hozott csöppeket, ismétellen hangsúlyozva részvétét, melyet fájdalomla iránt érez.

Azután bucsut vett a bájos leánytól és a minisztert annak dolgozó szobájába követte és a miniszter ismételte előtte az utasításokat, miket tévedésből Tóth fogorvosnak adott, meghagyván neki, hogy haldéktalanul Kassára utazzék.

Alig távozott Végh a miniszter szobájából, midőn Szánthói osztálytanácsos jelentette be magát.

— Engedje meg, kegyelmes ur, — mondá az osztálytanácsos, — hogy egy igen rejtélyes ügyben kérhessek felvilágosítást. Körülbelül ez előtt egy félórával Tóth Máté fogorvos, kit személyesen ismerék, jelentkezett nálam, mondván, hogy excellenciád hozzám küldte és legott Kassára kell utaznia.

sadalma Magyarországra „Sturm und Drang“-ja a mai magyar állam alapköveinek letétele.

Gyorsan következett be a dekadencia, ha a mozi hiánya így megritkította a tömött padsorokat. Hiszen nem rég mult az előadások mozi megelőző, többéves korszaka, mikor a közönség mindenért lelkesedett, amit a liceum csak nyújtott.

Pedig ismertették az már szárazabb, hálátlanabb és nem egy kevésbé fontos témát, mint ezt a most ismertett epochális idejét a magyarságnak.

Emlékezzünk csak vissza arra, mikor Thomann István zeneakadémiai tanár felkérte boldogult Tóth Bélát, hogy énekelje meg a zomboriakat, kik kinyitják városuk nagytermének ajtaját az Ur vasárnapján s ott látni gyermeket, aggot, gazdagot és szegényt, ki tanul ujat vagy felfrissíti, mit már elfeledett. S Tóth Béla felhívta ekkor egy Esti levelében nagy Magyarországot, hogy emeljen kalapot Zombor városa előtt.

Ugyan mi gyűjtené újra egybe a társadalom minden rétegét a tudás templomába? Annyira ismerjük mi azon nagy korszak irodalomtörténeti és történeti eseményeit, hogy megcsömörödünk, ha heti egy órán át dokumentáljuk tudni vágyó magyar voltunkat? Gyászos jelenség ez. A német társadalom apraja-nagyja csak úgy idézi ma is a német klasszikusokat, mint hajdan. Ugyan hol halani nálunk az iskola padjain kívül magyar történeti és irodalmi témákat. S midőn a zombori szabad lyceum sorozatos előadások útján akarja beleszuggérálni a zombori társadalomba, hogy becsülje meg az édes magunkét — akkor ez a társadalom negligálja ezt a magasztos törekvést. „Le a férfakkal“ ez most az irodalmi csemege. Oda bezeg elvitték a feleségképző akadémiába oly előkelő mamák leányaikat, kik a lyceum előadásairól kimaradtak immár. Bizony kiálszik a magyar szalmaláng. Senki sem méltányolja már annak az önzetlen csoportnak munkásságát, mely még mindig nem engedi kialudni a zsarátnokot. Pedig kár az urak nemes munkájáért. Tapossák el fáklájuk üszkét.

Beszédközben annyi badarságot kavart össze, hogy valóban nem tudtam, nincs-e örüllő dolgom. Végül megjegyezte, hogy excellenciád hozzám küldte őt a további utasítások átvétele miatt, melyre azonban nincs szüksége, mert el van látva mindenféle műszerekkel. Bármiként legyen is, de Tóth Máté beszédéből csakugyan kitűnt, hogy volt excellenciádnál.

A miniszter mosolyogva hallgatta az osztálytanácsos jelentését és néhány szóval megoldotta a rejtélyt.

Mikor Tóth Máté másodszor is a miniszterhez hívták, nagyon csodálkozott a tévedésen. Bevezették a miniszter leányához, de ennek ezuttal nem volt szüksége a fogorvosra, mert a csöppek, melyeket Végh hozott számára, teljesen megszüntették fogfájását.

E közben Végh a miniszter legnagyobb meglepedésére végezte az ügyet a kassai adóhivatalnál.

E furcsa tévedés a minisztert figyelmessé tette Véghre, ki őt, ahol csak lehetett, kitüntette s alig három év múlva következő hirt lehetett a lapokban olvasni:

„Dr. Végh Gyula osztálytanácsos eljegyezte Eörsi Matild kisasszonyt, a volt pénzügyminiszter bájos leányát.“

Valahányszor Végh egyszer-másszor családi viszonyairól beszélgetett valakivel, mindig ezt szokta mondani:

— Szerencsém és boldogságom kedves nóm fogfájásának köszönhetem.

Talán nem is a tudás vágya, hanem csak az ujság ingere gyűjtötte egybe a város tornya alá azt a sok szép leányt, szép asszonyt. — Most más csillagzat járja. Tessék kaviárral szolgálni azoknak, kik előtt Tóth Béla pár év előtt még kalapot emelt.

S-r.

H I R E K .

Kinevezés. A király Polgár József budapesti kir. ítélőtáblai bírót, a szabadkai királyi törvényszék volt elnökét, a m. kir. kuriához számfeletti bíróvá nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Seszlár Samu bácsalmási járásbírói irnokot további szolgálattételre hasonló minőségben a kapuvári járásbíróshoz helyezte át.

Kinevezés. Dr. Hadzsy Jenő, Bácska csodadoktorának, Hadzsy Jánosnak fia, a budapesti balparti közpórházhoz segédorvossá kineveztetett.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Csekonics Ferenc kapuvári járásbírói irnokot a bácsalmási járásbíróshoz helyezte át.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hauschka József ujvidéki kir. kath. főgimnáziumi helyettes tanárt rendes tanárrá nevezte ki.

Tiszti orvosi vizsga. Dr. Alföldy Béla bácsbokodi orvos, tb. járásorvos a napokban a tiszti orvos vizsgát sikerrel letette.

Jótekonycélú hangverseny.

A József Főherceg Szanatórium javára az ujsziváci bizottság a zombori kaszinó egyesületi dalárda közreműködésével Ujszivácra, a községi nagyvendéglő összes termeiben folyó hó 21-én (szombaton) táncal egybekötött jótekonycélú hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Huber K.: Fohász. Férfikar zongora- és harmónium-kísérettel. Kísérik: zongorán Marschall Béla, harmóniumon Szántó Károly. Az előforduló szólókat éneklék: Hrabovszky István és Varga Kálmán. 2. Beethoven L.: Adagio (D-dur) Op. 13. Cellón dr. Németh Artur, zongorán kíséri Tomcsányi Aladár. 3. Dr. Horváth Á.: Népdalegyveleg. Férfikar. Tenorszólót éneklé Weisz Mór. 4. Tarnay A.: Az alkonyat. Tenorszóló. Éneklé Hrabovszky István, zongorán kíséri Szántó Károly. 5. Népdalegyveleg. Tárogatón játssza Glöckner Károly, harmóniumon kíséri Tomcsányi Aladár. 6. Seiler K.: Vineta. Férfikar. 7. Tarnay A.: Diófarománc. Éneklé Gruda Pál, zongorán kíséri Szántó Károly. 8. Dr. Horváth Á.: Mi a haza? Melodráma. Férfikar és zongorakísérettel. Szavalja Rácz Soma, zongorán kíséri Marschall Béla. Belépődíj 1 korona. Felülfizetések a jótekonycélra való tekintettel köszönettel fogadottnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

Nyugdíjazás. A kultuszminiszter Inhoff József tanítót nyugdíjazta. Inhoff jelenleg a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület titkára.

Az állandó választmány ülése.

A vármegye állandó választmánya folyó hó 14-én ülést tartott, melyen az 1907. évi árvártári számadásokat vizsgálta meg s azok közszemlére való tételét határozta el.

A tüdővész áldozatai. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban folyó évi május havában gümőkórban elhalt 7668 egyén. E számban Bács-megye 241, Baja 10, Szabadka 63, Ujvidék 15 és Zombor 16 halottal szerepel.

Fizetésfelemelés. Cservenka község képviselőtestülete Krumesz Pál községi aljegyző fizetését 1000 koronáról 1200 koronára emelte fel.

Eljegyzés. Weisz Mór kolozsvári kereskedő eljegyezte Grünfeld Ignác szabadkai kereskedő leányát, Flórát.

Országos vásár. A zombori országos vásár f. hó 22-én és 23-án lesz megtartva. Ezen országos vásárra vérszentes helyről szabályszerű marhalevéllal ellátott bármiféle haszonállat felhajtható.

Uj részvénytársaság. A kulai gypajufonó- és szövőgyár részvényeinek jegyzése már annyira előre haladt, hogy az alapítók a részvényjegyzést e héten lezárják és még e hó végén összehívják az alakuló közgyűlést, mely az alapszabályok és a gyár átvételének módozataira nézve fog intézkedni. Az új részvénytársaság a gyárat tetemesen ki fogja bővíteni és már a jövő évben több száz munkás kezét fog abban foglalkoztatni.

Uj ügyvéd. Dr. Mayer Péter zombori földink a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette. Hír szerint irodáját a legközelebb megnyitja.

Vörhenyjárvány. Ujvidékről jelentik, hogy a már egy év óta tartó s egyre terjedő vörhenyjárvány miatt csütörtökön a közegészségügyi bizottság járvány-bizottsággá alakult, amely hetenkint szombaton ülésezik. A bizottság elhatározta, hogy a belügyminisztertől felhatalmazást kér kényszerintézkedések megtételére. Az elemi és iparos tanonciskolákat már bezárták és a középiskolák négy alsó osztályát a templomba való járástól eltiltották.

Halálozás. Pacsirszky Milán törekvő iparos folyó hó 15-én életének 46-ik évében Zomborban meghalt. Temetése ma délután 4 órakor lesz.

Szédelgés a jótékonyág nevében. Az országot keresztül kasul járnak a József Kir. Herceg Szanatorium nevében egy kis kék 60 filléres füzet, mely „Védekezés a tüdővész ellen“ címet viseli. A füzetet Rákoscabán nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett címet viselni, mert a füzetében a védekezésről egy árva szó sincs. De még kevesebb oka van bárkinek az egyesület nevében azt terjeszteni, mert ezzel az egyesület senkit meg nem bizott. Nevével illetéketlenül visszaélnék. Kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőit adják át a hatóságnak.

Katalin bál. A topolyai Polgári Olvasó-Egyet folyó hó 22-én ifj. Pataki József vendéglő helyiségében saját pénztára javára zártkörű Katalin bált rendez. Beléptidíj személyenként 1 korona.

„Uszkocsizás.“ A szerbeknél meg a bunyevácoknál még mindig nagyban divik az uszkocsizás — a leányszöktetés. Az uszkocsizás legnagyobb részben azonban közös akarral történik. A legény szive választottját — ha a szülők ellenkezésére talál — egyszerűen magával viszi és valamelyik jó ismerősénél vagy pedig az egyik tanyán mindaddig őrzi, míg a szülők beleegyezésüket nem adják a házassághoz. Természetesen az uszkocsizásnak rendesen házasság a vége. Az uszkocsizás legjobban divik a tiszamenti községekben. Azt tartja a néphagyomány, hogy nem is lehet jó asszony, akit nem uszkocsiztatnak. Moholon egyszerre négy leányt szöktettek meg. Blagojev Szávkát, Karakás Olgát, Sparu Mária és Mátits Emiliát. A szülők feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást.

A tanár, mint kosztadó. A közoktatásügyi miniszter egy konkrét eset alkalmából körendeletben figyelmezteti a középiskolák tanárait, hogy diákoknak hozzájuk kosztba felvétele körül tapintatosan járjanak el, kosztos diákok tartásától lehetőleg tartózkodjanak, azonban ha ilyeneket mégis fölvesznek, eljárásuk ne viselje magán az üzletszerűség jellegét, továbbá megtiltotta, hogy egy-egy lakás és kosztadó 4 tanulónál többet tarthasson.

Megölte a pálinka. Megirtuk annak idején, hogy Igyuski Milos zsarkováci illetőségű alkoholista napszamos a csonoplyai bucsun olyannyira beszeszelt, hogy a kerényi rendőrség az árokban szedte fel s Zomborba szállítván, a városi kórházban helyezte el. A szerencsétlen áldozat azon idő óta folyton eszméletlen kívüli állapotban volt s most rettenetes kínok között kiszenvedett. Az alkoholnak ki tudja, hányadik áldozata ez és ki tudja, hányadik ily kézzelfoghatóan elrettentő példája is s az emberek még is isznak.

Dalestély. A kulai dalárda folyó hó 21-én a polgári olvasóegylet helyiségeiben táncal egybekötött dalestélyt rendez.

Szabad lyceum. A sorozatos előadásból kettőt hallottunk immár. Az első alkalommal Kohlmann Dezső dr. gróf Széchenyi István irodalmi jelentőségét és hatását fejtegette gondosan kidolgozott előadásban, élénk, meleg színekkel. Szinte magunk előtt láttuk a nagy reformátor alakját s megihletett rejtélyes lelke nagyságának szelleme. Előadásának egy részét, mely arról szól, mint hatotta át Széchenyi szelleme a magyar irodalmat, legközelebb tárcarovatunkban közöljük. — A második előadás, azt hittük, Széchenyiben a nemzetgazdát és politikust fogja élénk állítani, de csalódtunk. Závodszy Levente dr. az 1825-iki országgyűlésről és előzményeiről szól kurta lélekzettel és oly nagy általánosságban, hogy a nevezetes országgyűlés tetteről vettéről sem nyertünk világos képet, annál kevésbé jelentőségéről. Reméljük, hogy az az indiszpozíció, mellyel szemmel láthatólag küzdött ezuttal, jövő előadásaiban nem fogja akadályozni, hogy a kitérőt feladatnak tehetségének teljes felhasználásával derekasan megfelelhessen.

A Petőfi Társaság ajándéka a közönségnek. A Petőfi Társaság kiadásában igen értékes és eredetere felette érdekes dísmű jelenik meg november hó folyamán a könyvpiacra. Ez a dísmű Petőfi összes művei. A hatalmas könyv, mely a nyomda és könyvkötői technika egyik kiváló produktuma, ugyanabban az alakban és ugyanolyan nyomatásban jelenik meg, mint az 1847-es nagy Petőfi-kiadás, amelyet a költő önmaga rendezett sajtó alá, s amelyből a mai nemzedékre csak néhány feltve őrzött példány maradt. A Petőfi Társaság elhatározta, hogy a Petőfi-kultusz fejlesztése érdekében, de egyszersmind hála jeleül, mindazoknak, akik a most kibocsátott egy koronás Petőfi sorsjegyeknek terjesztésében segítségére lesznek és legalább is 40 darab sorsjegyet vesznek, vagy ismerőseik körében elhelyeznek, ajándékként emlékül megküldi Petőfi összes műveinek ezt az értékes dískötetet, amely a könyvpiacra 20 korona bolti árban kerül forgalomba.

Pörvesztes község. Bácsföldvár község az iskolák fűtése ügyében az óbecsei járásbíró által hozott ítéletet, amely a községet elmarasztalta a fűtési összeg és perköltség fizetésében, megfellebbezte a kir. törvényszékhez. Az újjvidéki törvényszék előtt e hó 13-án, pénteken tárgyalattott az ügy, a mikor is a kir. törvényszék teljesen méltányosnak és igazságosnak találván az óbecsei járásbíró ítéletét, azt egész terjedelmében megerősítette. Tehát két bíróságnak kellett kioktatni a bácsföldvári képviselőtestületet arra, hogy aki az iskolaföntartó, annak kell fizetni a fűtési átalányt és pedig annyit, a mennyi elég az iskolai fűtésre vagy pedig az iskolaföntartónak kell a fűtetést saját közlegeivel végeztetni. Még az esetben is, ha a tanítói díjlevélben szó van a fűtésátalányról. A tanító fűtet, de csak addig, a meddig a rá adott összegből futja a kiadás.

Halál a lakodalmon. F. hó 13-án tartották a csávolyi nagyvendéglőben Glöckner András és Szeile Lukács jómódu gazdák gyermekei a lakodalmaikat. A bajszentistváni rokonok csak a lakodalom második napján érkeztek meg, amikor is tovább folyt a mulatság. A vig kedélyű lakodalmások közt ott volt a menyasszony nagyatyja, Koch Vilmos hatvanöt éves szentistváni gazda, aki a vigasság közepette egyszerre hirtelen hátraesett és meghalt. Az örömtől előidézett szívszélhűdés ölte meg.

Megvadult lovak. Nagy riadalmat okoztak szombaton Kecskés András topolyai szállási lakos lovai, melyek valamitől megvadulva, örült vágatással rohantak végig az utcán, s könnyen nagyobb szerencsétlenség történhetett volna, ha Kovács Pál rendőr a községhez előtt a lovak utját nem állja, a kinek azután sikerült hosszas fáradság után a lovakat lecsendesíteni.

Gyilkosság. Vasárnap este brutális gyilkosságot követett el egy suhanc, anélkül hogy elfogadható okát tudná adni cselekedetének. Utóbbi időben mind többször tapasztaljuk az erkölcsi felelősségérzet teljes hiányát duhajkodó paraszt legényeinkben. Békés járókelők durva megtámadása minden ok nélkül, súlyos kártétel testi épségükben, nekik pusztá kedvtelés, csak annyi, mint másnak verebek leflöberezése. Honnan a léleknek ez a brutalitásig menő eldurvulása? Mi ölte ki belőlük az iskola s a templom nemesítő hatását? Felő, hogy az okok vizsgálata az esküdtszéki verdiktekig vezet, melyek megfoghatatlan módon felmentik olyankor is, amikor a bűnösség nemesak nyilvánvaló, hanem indítékainál fogva kiméletelet sem érdemelhet. Az ilyen felmentő ítélet egyenes felhívás a bűn elkövetésére. Mi védelmezze az élet- és vagyonbiztosságot, ha az igazságszolgáltatás keze, ahelyett hogy lesujtana, felemel? Ahelyett hogy megtámadná a féktelen gonoszszágot, szabadon eresztí? Ahelyett hogy elriasztaná az embereket a bűntől a megtorlással, felbátorítja kegyelmével? Az esküdt urak ne csak hátra, hanem előre is nézzenek, mert könnyen megeshetik, hogy a felszabadított gonosz indulat merő hálából az ő testükben forgatja meg a kést.

Az eset különben, melynek alkalmából szükségesnek láttuk ezeket elmondani, a következő: Darázi sertéshizlalójában lakik valami Szecsusvzki nevezetű tamburás, kinek két leánya van: Viktor és Erzsébet. Itt voltak vasárnap este Parsetics Mihály és Lázár József legények. Később odajött Boskovics András is. Háromnegyed tizenegyor a leányok kikisérték a legényeket. Künn Boskovics — se szó, se beszéd — olmosgombos botjával Parseticsnek rontott s mikor ez felfogta a csapást, mellen ragadta s elővett revolveréből négy, söt valószínűleg öt lövést tett rá. A szerencsétlen legény halálos sebeiben tizenkét órákor kiszenvedett, anélkül, hogy kihallgatható lett volna. A tettest a rendőrség a Spitzer-féle szálláson elfogta s nyomban vallatóra fogta. A gyilkos semmi elfogadható okát nem tudta adni gyilkosságának, csupán annyit mondott, hogy nem akarta áldozatát megölöni, hanem a levegőbe lött. A tettest a rendőrség átadta az ügyészségnek.

Községi képviselőválasztások. Bácsalmáson e hó 11-én folytak le a községi képviselőválasztások. Öt kerületben történt a szavazás. I. kerületben megválasztottak: Gumpl Dániel, Schribanek Péter, Rudics István rendes, ifj. Szommer József és Tumbász Mihály póttagoknak. II. kerületben: Bauer Lőrinc, Nits Pál rendes, Évin Mihály, Schribanek Antal póttagoknak. III. kerületben: Imgrund Péter, Petrekánits Dániel rendes, Imgrund Gáspár Péter fia, id. Pleszkán János póttagoknak. IV. kerületben: Hahn József, Knebelspiesz János rendes, Fleckenstein István, Grünfelder Ádám póttagoknak. V. kerületben: Roth József rendes és Czinger Ádám póttagnak. A választás teljes rendben folyt le, úgy hogy a kirendelt csendőrség és rendőrségnek semmi dolga sem akadt.

Drágul a kivándorlás. A hajózási társaságok látják és tudják, hogy az amerikai konjunktúra ismét kedvezőbb fordulatot vesz, tehát a kivándorlás emelkedésére lehet számítani, miért is szívetnek a hajózási viteldijakat felemelni. A hajózási vállalatok ezt az újabb tarifaemelését az új bevándorlási törvénnyel indokolják, melynek értelmében minden bevándorló, aki az Egyesült Államok területére lép, négy dollárt köteles fizetni. Miután ezt a bevándorlási illetéket azok a hajóstársaságok kötelesek fizetni, melyek a kivándorlókat Európából Amerikába szállítják, az északnémet hajóstársaságok ez év novemberétől kezdve a fedélközi viteldijakat ezzel a négy dollárral felemelték. Ilyenformán a viteldij Bréma és Newyork között fedélközi utazók részére 176 márkára emelkedett.

Halálozás. Póth Mihályné szül. Pukl Regina folyó hó 12-én életének 64-ik évében rövid szenvedés után Bezdánban meghalt.

Eljegyzés. Fürst Izidor Budapestről eljegyezte Lederer Erzsikét Zomborban.

Magyar kiállítás Boszniában. Az országos magyar kiállítási központ elhatározta, hogy Sarajevóban magyar kiállítást rendez, hogy a magyar iparnak az anektált tartományokban piacot teremtsen.

Elgázolt siketnéme asszony. F. hó 12-en történt. A Dzsinih-féle szálláson nagyban szól a muzsika, folyik a bor s duhaj jókedvvel mulatozik egy vig lakodalmi társaság. Multság után néhány dülöngő vendég kocsi ül s amugy pityókosan a város felé hajtott. Persze ősi szokás szerint a kocsi áll legjobban, más szóval az ő feje a legnehezebb. s a legpontosabb ingaóra sétálója módjára jobbra-balra kilengve jelzi az időt, az állatok nivójára leatacsonyodott ember bedurrantásának szomorú idejét. Amint így parádésan tovahajtanak, egyszerre csak egy vizeskannát szorongató öreg anyóka megtört alakja tűnik ele, ahogy a közeli kut felé siet, hogy abból 76 éves gyámoltalan öreg atyja számára vizet merithessen. Az anyóka felénken odaint az örült sebességgel közeledő kocsi felé, hogy hát talán öneki is joga volna az az utat hébe-hóba használni, de a részeg kocsi vak buzgósággal „már csak azért is” nekivág az utnak s irgalom nélkül keresztül hajt a szegény anyókán. A tovarohanó kocsi a szerencsétlen áldozat jobb lábát csuklóban törte el, kit súlyos, de nem veszélyes sebével a közkórházba szállítottak. Jablonszky rendőrkapitány még az éj folyamán nagy ügygyel-bajjal kihallgatván őt, széles körű nyomozást indított meg a tettesek kilétének megállapítása céljából.

Meghalt utközben. Molnár Józsefné esantavéri lakos a mult napokban öthetes leánykájával kocsin atment Szabadkára, s ott a Mária Valéria közkórházban jelentkezett felvételle. A szegény-asszony csak a kórház irodájában vette észre, hogy Katalin nevű leánykaja az uton meghalt és már nincs szükség arra, hogy ápolás alá vegyék. Az esetről rögtön jelentést tettek a rendőrségnek, mely a nyomozást megindította s megállapította, hogy a kis leányka beteg volt s természetes halállal halt meg.

Hirtelen halál. Makó Lajos, a legismertebb és legképzettebb vidéki szingazgatók egyike, e hó 12-én reggel — szívszélhűdés következtében — hirtelen meghalt. Még előtte való este Bánk bánban Tiborc szerepét játszotta.

Multság. A kossuthfalvai Otthonkör folyó hó 25-én saját pénztára javára Katalin bált rendez.

Megörült asszony. Horváth Mihályné óbecsei fiatal menyecskének megzavarodott az elméje és a napokban baja annyira súlyosodott, hogy felszállították a budapesti közkórházba. Horváthnének a férje Amerikába ment munkára, ahonnan eleinte irt is, pénzt is küldött haza, de később elmaradt a pénzküldés, el a levél, ami nagyon aggasztotta a fiatal asszonyt. Még jobban busult, amikor megtudta, hogy uránál hamisan bevádolták, megrágalmazták és hogy azért fordult el tőle és családjától. Ez a töprengés és két kis gyermekének sorsa fölötti gondolkodás annyira megzavarta az asszony lelkét, hogy a napokban kitört rajta az örület és nehogy kárt tegyen magában vagy kis gyermekeiben, az előjáróság gondoskodott, hogy elmekórházba kerüljön a szerencsétlen fiatal asszony.

Bunda lopás. Schaub János csütörtökön ellopta Zsivánovits Márton apatini halásmesternek a bundáját s cigányoknak akarta eladni, ahol azonban nem sikerült az értékesítés. Ezután kiment Szilágyiba s ott sikerült is neki tudni s ahol annak árát mindjárt el is itta. A rendőrség multság közben csipte el s beszállította az apatini járásbíróhoz, ahol nyomban törvényt ültek felette. Nyolc napi fogházat kapott.

Országos vásár. Bácsalmás országos vásárja e hó 23-án, hétfőn lesz megtartva. Sertések felhajtása tilos.

SZÍNHÁZ.

Folyó hó 12-én, csütörtökön Abonyi Árpádnak 3 felvonásos színműve **A gyermek** nyújtott a közönségnek egy élvezetes előadást.

A darab mondhatni — a mindennapi életből van merítve. Egy, már szunnyadozó régi szerelem újból való feléledését és szerelem emlékeért mindenre kész, nemeslelkű katonának meg nem érdemelt sorsát és annak tragikus végét mutatja be a szerző.

A Staribrod vidéki garnizonban állomásozó tüzérszászlóalj parancsnoka, Radák tüzér-örnagy csöndes magányában agglagényi életet él.

Nyugalmát megzavarja azonban egy tüzérkadetnek, Ujlaki Györgynek a zászlóaljhoz történt áthelyezése, kiről csakhamar kiderül, hogy a fiatal kadet annak az aszszonynak a fia, akit az örnagy egykor mint leányt rajongással szeretett és akit a sors elszakítva tőle — dobott egy gazdag föld-birtokos karjaiba, mint hitvest. Özv. Ujlakiné maga akarta és vitte ki, hogy kadet fia Radák örnagy zászlóaljához kerüljön.

A fiatal kadet megérkezvén állomáshelyére, vendégül látta a garnizon tisztikarát a szállodában bérelt saját lakásán.

A vig társaság mulatozását azonban kellemetlen incidens zavarta meg Kindermann kapitány az örnagy nővérenek férje, — ki különben az egész tisztikarral kihívó modora miatt feszült viszonyban volt — közeli lakásából a mulatozó tisztek közé ment és csendre intette a társaságot, közben sértő szavakkal illette a kadetot, ki erre hasonlókval felelt.

A mulatozás utáni napon az örnagy nővére felkereste bátyját az ezredirodában, hogy a fiatal kadet érdekében közbenjárjon, ki reggel, a kapitánytól a mámoros fővel elkövetett sértésért bocsánatot kérendő, annak lakásán megjelent, de már csak nejét találta otthon.

A kadet áthelyezésére vonatkozó hivatalos iratokból, melyeket az örnagy nővére jelenlétében nézegetett, derült ki a kadet származása.

Kevéssel ezután jelentkezett szolgálat-tételre Ujlaki kadet az örnagnál, kinek a fiatal katona őszinte, nyílt modorával első látásra megtetszett. Nemsokára Kindermann kapitány is jelentkezett az örnagnál az éjjel történtek miatti panasztételre. Az örnagy meghallgatván sógorát, segédtsíztje által behívatta Ujlakit, hogy ez is adja elő a sértés módozatait és midőn a kapitány újból sértette őt, a kadet sértett önérzete kitört e szavakban: „kapitány ur, ez szemtelenség.“

Az esetről jelentés küldetett az ezredparancsnokságnak.

A második felvonásban Ujlaki és br. Pallavitz főhadnagy segédtsízt a vendéglőben könnyelmű leányok társaságában mulatnak.

A vendéglős azonban elszólítja a leányokat, a segédtsízt is eltávozik és Ujlaki kadet mámoros fővel dobja magát a kerevetre, szemrehányást téve magának, miért tudatta az incidenst édes anyjával.

Közben belép Kindermann kapitány neje a szobába és azon hirrel lepi meg Ujlaki kadetot, hogy édesanyja megérkezett és kevéssel ezután anya és fiu egymás karjaiban örülnek a viszontlátásnak.

Ujlakiné hallva, hogy fia ellenfele kitünő vivó és céllövő, az odaérkező örnaggyal egyedül óhajtván beszélni, hogy fiát mindenáron megmentse, távozásra kéri fel fiát és a kapitányt.

Az egykori szerelmesek találkoznak és kiderül, hogy a kadet utolsó találkozásuk gyümölcse és az örnagy fia.

Az anya könyörögve kéri az örnagy által szolgálati ürügy alatt odahívott Kindermann kapitányt, hogy ne kívánja a párbajt, amire az engedélyt az ezredparancsnokság megadta. Ez teljesíti kérését, de újból sérti a kadetot és közben az örnaggyal szóváltásba keveredik, ki erre kutyakorbáccsal tetteleg bántalmazza a kapitányt.

A harmadik felvonásban megtörténik a párbaj az örnagy és kapitány között, mert dacára, hogy Ujlaki kadet magának vindikálja az elsőséget a veszekedésben, az örnagy nem tágit és mint tetteleg sértő elsőnek áll ki a kapitánnyal szemben.

Az örnagy halálosan megsebesül és egykori szerelme s fia karjai között meghal.

A különben is szépen kidolgozott színmű sikerét nagyban emelte a szereplők gondos, odaadó játéka, kik közül különösen Gózon Bélát és Virányit kell kiemelni.

Örömmel tesszük ezt, annál is inkább mert végre alkalmunk van Gózon Bélát (Radák örnagy) megdicsérni. Minden tekintetben jól alakított, kidolgozta szerepét és játéka teljes megelégedést keltett.

Virányi (Ujlaki kadet) az igazán neki való szerepet nagyon jól játszotta. Fellépése, modora, minden mozdulata dicséretet érdemel és — eltekintve attól, hogy a jelentkezőkor nem volt kifogástalanul „vorschriftsmässig“ — ügyes kadet volt.

Nem mulaszthatjuk el, hogy kedves és ügyes játékaért különösen meg ne dicsérjük Haraszi Vilmát (Leontin), ki a leányával nem törődő, csak az üzleti elvet szem előtt tartó vendéglősnek tapasztalatlan, de becsületes leányát kifogástalanul személyesítette.

Végtelenül kedves volt az utolsó felvonásban, midőn a fiatal kadet előtt elárulja, hogy szereti és követni fogja mindenható, mert inkább azé lesz, kiért szive dobog, mint azé, akinek apja pénzért eladná.

Gondos játékaért dicséretet érdemelnek Halasi Mariska (Radák Ilonka), Remete Géza (Kindermann kapitány), B. Fehér Laura (özv. Ujlakiné) és Andai Károly (Báró Pallavitz főhadnagy).

Solyosi Sándor (Huber vendéglős) jól festett és ügyesen játszotta a magyar nyelvvel küzdő sváb koreszmárost, Kabos Gyula (Misó, a kadet szolgálja) bár kis szerepében ismét tehetségét árulta el.

Folyó hó 13 án, pénteken a **Vándorlegény** került előadásra. Magának a darabnak tartalma eléggé ismeretes s ezért ehelyütt nem foglalkozunk vele.

Csak a legnagyobb elismerés hangján emlékezhünk meg Kaposi Józsaról ének-számaival nyújtott élvezetért. Méltó dicséretet érdemelnek Remete Géza (Strambinger vándorlegény), továbbá Barna Andor (Fülöp herceg), ki ezuttal először mutatkozott be a zombori színházlátogató publikumnak. Kellemes csengésű hangján bizonyos fátyolozottság észlelhető, amit jelenlegi gyengélkedésének kell tulajdonítanunk.

Folyó hó 14-én, szombaton bérletszünetben Willner A. M. és Grünbaum Frigyes **„Dollár királynő“** című, bájos zenéjű operettje került előadásra. Dacára a darab jó hírének, nem volt telt ház. Ki kell emelnünk Kaposi Józsa igen szép énekét. Virányi és Haraszi, akik a „Gyermek“-ben látott jó játékaért dicséretet érdemeltek és kaptak is,

ma nem remekeltek, mert a kettős belépőjük igazán rossz volt.

Remete mint amerikai milliomos igen jól festett s tehetséges játékaért sokszor tapsolták.

A darab kiállítása az igazgató jó ízlését dicséri, a zene szép összjátéka pedig a karmester odaadó fáradságának és buzgóságának köszönhető.

Vasárnap, folyó hó 15-én délután mérsekelt helyárrakkal színre került **„A vén bakkancsos és fia a huszár“**, este pedig Drégely Gábor 4 felvonásos szatirikus komédiája: **„A szerencse fia“** került előadásra. Maga az egész darab üres, tartalmatlan. Az egyes jelenetekben nincs hiba szellemes ötleteknek, mely a hosszadalmas párbeszédekben és társalgásokban ellaposodik.

A darab sikerén odaadón fáradozott Csanádi Irma (Irén, leánya) különösen a 3-ik felvonásbeli szerelmes kettősben aratott fényes sikert, bár a meglepetési jelenetnél játéka a kellő drámai erőt nélkülözte. Ugyanitt Virányi Sándor is kiesett szerepéből. Remete Géza (Epreskerti Reiner Marcell) és Halasiné Etel (Stefánia) kitünően alakították a magas méltóságra emelt udvari tanácsost és feleségét. Különösen tetszett Halasiné zsidó jargonral való beszédmodora.

IRODALOM.

A Pesti Napló 60 éves jubileuma. Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-én a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vívta ki magának. A magyar újságirodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város vagy község az országban, ahová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdeni 60-ik évfolyamát, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar újságirodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is, mint minden évben, értékes diszjúval fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekei“ lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású diszjúknak, mely a szép-művészeti muzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló minden előfizetője, aki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrassy-ut. 27. szám.

Szerkesztői üzenet.

M. M. Emlékezés Kívánatos volna, ha nem emlékeznék reá, hogy mi is vagyunk a világon; vagy ha már nem képes elfelejteni, megfogadná jó tanácsunkat, hogy zuzza össze irgalmatlanul azt a cudarul nyekegő szerszámot.

Dr. H. Gy.-né. Emlékezés. Ezt az emlékezést köszönjük. Legközelebb sorát ejtjük.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMANY.

345-35-23

35-24

A zombori összmunkásság
egy használt

filharmoniumot
keres megvételre.

Most van a legjobb idő magasszáru- és bokor-, gyász- és futórózsák

ültetésére. Kétéves nyári nemesítések, legszebb fajok, erős koronájuk csak nálam kaphatók. Magasszáru gyászrózsák ára darabonként 1-2 korona, alacsonyszáru darabonként 40-70 fill. Rózsáim nem hasonlíthatók össze cserépben nevelt üvegházi rózsákkal, először mert magról nevelt, saját nevelésű vadócokat használok, másodsor mert rózsáim az itteni talajhoz már hozzászoktak s ennél fogva fejlődésük biztos és a következő esztendőben pompás virágzatot hoznak. Ha a talajt mélyen felássuk, az ültetés után mindjárt megtörtöttük s azután betakarjuk, tavaszig biztosan tovább fejlődnek. 3-3

Vidéki megrendelések utánvét mellett.

GOESER ANTAL,

mű- és kereskedelmi kertész ZOMBOR, Rakóci-ut 42.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

3062. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 13208 és 13071 számú végzéseinek következtében dr. Strasser Lajos és dr. Bruck Armin ügyvédek által képviselt Spitzer Márk és Schunek és Bauer javára 900 és 83 kor. 17 fill. s járulékaik erejéig 1908. évi október hó 19. én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1986 kor. 60 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: különféle szövetek nyílvanos árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás bíróság 1908. évi V. 2146/3. sz. végzése folytán 900, 83 kor. 17 fill. tőkekövetelés, ennek 1908. szeptember 20. és 7. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 77 korona 14 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Trefort utca leendő eszközésére 1908. évi november hó 27. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fogják adni.

Zomborban, 1908. évi november hó 9. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

5256/kg. 908

Pályázati hirdetmény.

A zombori járáshoz tartozó Nemesmilitics községénél üresedésbe jött segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi december hó 15. éig nyujtsák be.

Az állás javadalmazása:

Évi törzsfizetés 1400 korona.

A 78. ö. i. és a község tulajdonát képező lakházban szabad lakás mindaddig, míg a községnek ezen házra valamely közcélra szüksége nem lesz. Zombor, 1908. november hó 12.

Tárczay Dezső s. k.,
főszolgabíró.

3169. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróióság 1908. évi Sp. II. 314/2. számú végzése következtében Paul Kálmán zombori ügyvéd által képviselt Ullrich Vince és neje zombori lakos javára 700 korona s járulékaik erejéig 1908. évi május hó 20. án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2035 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróióság 1908. évi V. 1221/5. sz. végzése folytán 700 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 1. s napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 48 kor. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Apolló utca 18. alatt leendő eszközésére 1908. évi november hó 28. ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fogják adni.

Zombor, 1908. évi november hó 10. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

1970.1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bácskertes községben 8 havi időtartamra helyettes irnoki állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazása havi 70 korona.

Az irnok a végrehajtói teendőket is ellátni tartozik.

A pályázati kérvények Bácskertes község jegyzőjéhez **f. évi november hó 30-ig** terjesztendők be.

Bácskertesben, 1908. november 12.

Török Endre, Dubacz István,
jegyző. 2-1 bíró.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mész**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. **Több waggon rendelésnél árendemény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár folyékony kátrány, kátránylemez és cementben, melyek a legolcsóbb áron szereshetők be.

Tisztelettel 100-31

MERKL JÁNOS SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaudvar mellett.)

akások,

lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek, gyári, ipari és keres-

kedelmi célra nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre.

Üzletek adás-vétele. Jelzálogo kölcsönök I., II. helyre. o

Állások mindenkinek ingyen.

o o Válaszbélyeg. o o

Elsőrangú ajánlatok:

HUSZÁR A.,
Budapest, V., Mértég-u. 2.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ERVÉNYES 1908. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	
7.10	7.4		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	6.00	9.40	1.05	6.55	
10.14	12.32		6.20	6.36	3.54	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	4.55	9.50	1.52	
10.30	1.22		4.05	6.48	5.20	ind.	SZABADKA	érk.	10.21	7.17	9.38	1.21	
11.08	1.51		4.33	7.10	5.52		Csantavér		9.52	6.48		12.53	
11.22	2.17		5.04	7.24	6.22		Topolya		9.29	6.26	9.07	12.31	
11.37	3.02		5.31	7.42	7.03		Kishegyes-Bácsfeketehegy		8.58	5.56		12.03	
11.51	3.21		6.17	7.55	7.25		Ujverbász		8.36	5.34	8.38	11.45	
12.03	3.36		6.35		7.46		Okér		8.10	5.09		11.19	
12.20	3.57		6.57	8.37	8.13		Kiszács		7.46	4.51		11.04	
					8.35	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.22	4.27	7.55	10.42	

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka—Dálya						Vissza	
szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tv. sz. sz.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.
3.05	7.48	11.30	3.10		4.55	6.34	10.20	ind.	SZEGED-ROK.	érk.	7.25	10.48	2.52
3.22	8.04	11.46	3.29		5.11	7.01	10.36		Röszke		7.10	10.33	2.38
3.36	8.18	12.00	3.44		5.26	7.28	10.50		HORGOS		6.54	10.31	2.25
3.50	8.31	12.13	3.58		5.39	7.51	11.05		Királyhalom		6.41	10.09	2.11
4.05	8.44	12.28	4.14		5.52	8.12	11.18		Palice		6.27	9.55	1.58
4.17	8.55	12.40	4.27		6.03	8.31	11.30	érk.	SZABADKA	ind.	6.15	9.44	1.47
5.00	10.25	2.02		6.55	7.00			ind.	SZABADKA	érk.	6.00	9.20	1.00
5.25	10.50	2.26		7.27	7.30				Tavankut		5.25		12.38
5.45	11.13	2.46		7.53	7.56				Bajmok		4.58		12.21
6.17	11.45	3.17		8.06	8.35				Neemesmilitics		4.05		11.45
6.31	11.59	3.31		8.25	8.55			érk.	ZOMBOR	ind.	3.39		8.08
7.20	12.26	4.00		8.36					Bácsszentiván				7.46
7.35	12.39	4.13		8.47					Szond				10.55
7.47	12.50	4.24		9.48				érk.	GOMBOS	ind.			10.37
9.18		5.25		9.58				ind.	ERDŐD	érk.			10.25
9.30		5.37						érk.	DÁLYA	ind.			9.17

Oda						Kiskunhalas—Bácsalmás—Regőce						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
3.50	12.27	6.22	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.39	2.27	10.52					
4.03	12.40	6.35		Kopolya		5.28	2.14	10.39					
4.20	12.57	6.50		Fehértó		5.14	1.57	10.22					
4.37	1.16	7.07		Térezhalom		4.59	1.40	10.05					
4.58	1.50	7.25		Jánoshalma		4.48	1.27	9.52					
5.21	2.30	7.45		Métykut		4.20	12.45	9.20					
5.44	2.53	8.06		Kudics		4.00	12.11	8.55					
5.52	3.01	8.14	érk.)	BÁCSALMÁS	(ind.	3.52	12.00	8.44					
6.16	3.30	8.22	ind.)	Madarász puszta	(ér.	3.42	11.21	8.24					
6.36	3.52	8.42		Sanae puszta		3.18	10.51	7.54					
6.49	4.10	8.49		Katymár		3.11	10.34	7.37					
6.57	4.18	8.6		Legyen puszta		3.00	10.21	7.24					
7.17	4.38	9.05		REGŐCE	ind.	2.49	9.58	7.03					
7.29	4.50	9.15				2.35	9.40	6.45					

Oda						Óbecse—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.		
4.20	9.45	3.45	ind.	OBECESE	érk.	6.28	12.43	7.31					
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.07	12.20	7.10					
5.07	10.31	4.27		Csurog		5.51	11.58	6.53					
5.27	11.02	4.47		Zsabya		5.27	11.19	6.26					
5.42	11.18	5.12		Boldogasszonyfalva		5.12	10.46	6.11					
6.05	11.45	5.25		Temerin		4.56	10.28	5.55					
6.14	11.54	5.34		Tisztaistvánfalva		4.40	9.59	5.35					
6.27	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.26	9.43	5.19					
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.25	9.42	5.18					
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.00	9.15	4.56					

Oda						Ujvidék—Vaskapu—Titel						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.		
6.54	5.25	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11							
7.17	5.52	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.48							
7.18	5.55	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.47							
7.44	6.24		Káty		5.06	2.29							
7.55	6.40		Tiszakálmánfalva		4.43	2.10							
8.10	7.03		Sajkászentiván		4.25	1.55							
8.24	7.22		Tundéres—Dunagárdony		4.04	1.41							
8.37	7.40		Sajkáslak		3.48	1.29							
8.50	7.54	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.15							

Oda						Hegyes-Feketehegy—Palanka						Vissza	
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.		
7.10	3.03	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.41	11.17	5.22					
7.29	3.27	8.07		Telecska		5.21	10.58	5.02					
7.47	3.52	8.26		Kula		5.10	10.47	4.51					
7.57	4.04	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30					
8.10	4.34	8.49		Torzsa		4.33	10.13	4.19					
8.34	5.04	9.11		Urszentiván—Pincéd		4.16	10.00	4.01					
8.50	5.28	9.27		Szilbaos		3.51	9.35	3.37					
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26					
9.53	6.50	10.09	érk.	PALANKA	ind.	3.00	8.18	2.35					

Oda						Szabadka—Baja						Vissza	
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.		
4.33	10.32	1.57	7.05	ind.	SZABADKA	érk.	8.40	1.08	6.15	10.10			
5.17	11.16	2.41	7.49		Csikéria		7.53	12.18	5.27	9.20			
5.57	11.54	3.24	8.40		Bácsalmás		7.22	11.47	4.56	8.49			
6.03	12.00	3.30	8.46		Almás		7.07	11.21	4.43	8.33			
6.35	12.31	4.13	9.17		Bácsbokod-Borsód		6.36	10.49	4.12	8.02			
7.17	1.10	4.55	9.59	érk.	BAJA	ind.	5.51	10.05	3.28	7.18			

Oda						Baja—Ujvidék						Vissza	
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	
4.00	7.22	1.15	ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00					
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52					
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36					
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10					
5.09	8.26	2.16		R g ö e		7.55	2.17	5.47					
5.37	8.54	2.39		Orszállás		7.38	1.57	5.25					
5.56	9.12	2.56		Gádor		7.14	1.28	4.58					
6.15	9.31	3.14		Nenadies		6.55	1.08	4.34					
6.25	9.41	3.23	érk.)	ZOMBOR (ét.)	(ind.	6.45	12.57	4.23					
3.10	6.51	3.46	ind.)	ZOMBOR (ét.)	(ér.	5.53	11.20					5.40	
3.17	6.57	3.52		Zombor-vásártér		5.46	11.13					5.31	
1.27	7.07	4.02		Fernbach-szállás		5.37	11.04					5.22	
3.35	7.16	4.11		Zsárkóvács		5.29	10.56					5.15	
3.49	7.30	4.25		Sztapár		5.15	10.42					5.01	
4.08	7.49	4.44		Szilberek		5.00	10.28					4.45	
4.19	8.00	4.56		Militics 27. sz. őrház		4.41	10.10					4.2	
4.31	8.10	5.06		Hódság		4.32	10.02					4.21	
4.58	8.35	5.31		Paripás		4.12	9.45					4.01	
5.12	8.49	5.45		Parasz		3.53	9.25					3.40	
5.31	9.16	6.03	ind.	Szépliget</									

Keresek egy adóügyben teljesen jártas okleveles jegyzőt, ki itt helyettes aljegyzőül lesz alkalmazva. Fizetése egyelőre napi 4 korona. Okmányok mielőbb hozzám küldendők.

Kula, 1908. november hó 5.
KUGLER BÉLA,
jegyző. 3-3

Ház eladás.

Juhász-utcában a 4. szám alatt levő ház szabad kézből eladó. — Közelebbi felvilágosítást ad

Kovacsits Mladen
vendéglős a Pavához.

3-3

Pálinkafőző készülékek

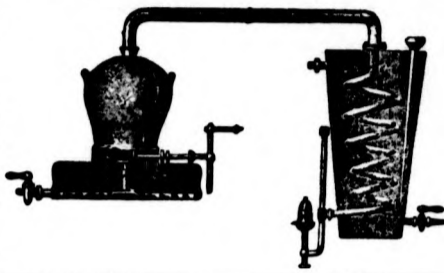
100 litertől egész 400 liter őrirtalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:

SZÁLLITHATÓ KIVITEL,

akár bukkánóval,

akár bukkánó nélkül.

Régebbi rendszer:

BEFALAZHATÓ KIVITEL,

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőkigyóval.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigorubbantartjuk be. Minden vevőnknek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk. Szivattyúk, szesztömlők, csövek, pincegazdasági-gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHWARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szerszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.

Budapest, Váci-körút 26. sz. Sürgőnycim: „USZÓ” BUDAPEST.

A megrendelt szenekeket házhoz szállítjuk!

Gergurov Dániel és Fia

vas-, szén- és festékhereshedése
Zombor, Kossuth Lajos utca 10.
Alapított 1824. Telefonszám 93.

Szállítunk kis és nagymennyiségben különféle szenekeket u. m.

porosz dió, porosz (kocka) brikket, coax és boszniai kőszeneket;

azután mindenféle hazai és külföldi bányából különféle célokra használható szenekeket. Szénosztályunk különlegessége a porosz brikket szén, cserépkályhákban és takaréktűzhelyekben kitűnően használható, sokkal olcsóbb mint a fa.

Egy drb brikket 6 óra hosszat ég. Állandóan raktáron! 6-2 Olcsó árak!

A megrendelt szenekeket házhoz szállítjuk!

Kiadó lakás.

A Rókus-utca 16. szám alatt levő házban: egy 5 szobából és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás 1909. május hó elsejével kiadó.

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYASZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KARTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

== KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE ==

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

== PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK

ÉS A

KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDK
ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.